Székesfejérvár, 1901. VIII. évfolyam, 51. szám. Szombat, május 4.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutam ad catholicarum partium proposita, promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katholikusok törekvéseinek előmozditására »Fejérmegyei Napló« czim alatt létesitett uj lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tőzsdéjében.

Egy kis elmélkedés.

(+) Amint látszik, nyakig benne vagyunk a nemzetközi szabadkömives rémuralom aerájában. Ilyen formán nézhetett ki a világ a franczia forradalmat megelőző időben, melyet Voltaire és társainak évtizedes aknamunkája oly gondosan előkészitett Egy szervezett titkos banda üzi világszerte felforgató akcióját, melylyel szemben jóformán tehetetlen a világ keresztény társadalma.

Az elvtársak mind egy táborban, hatalmas falanxá egyesülve támadják mindazt, mi kétezer éven át szent volt az emberiség szemében s a keresztény világnézet hivei gyáván, mint megriadt nyáj huzza meg magát e támadásokkal szemben, szava gyenge, ereje nincsen, összetartása semmi.

Franciaországból, Portugáliából kergetik a kath. szerzeteseket. Spanyolország csöcseléke tüntet a jezsuiták, az állitólagos papi uralom ellen, Olaszország régóta a szabadkömüves terrorizmus járma alatt nyög — s hazánkban? Kormány, sajtó, egyetemi kathedra mind összefognak a pogányság elveinek terjesztésére, ápolására. Ha valaki száz év mulva megirja napjaink történetét, bizonyára csodálkozva fogja nézni ezen ezer éves keresztény haza mai állapotát, mikor egy kath. miniszterelnök alatt a magyar katholiczizmust béklyóba verték, egy kath. magyar kultuszminiszter idejében a felügyelete alatt álló, kath. pénzből létesitett egyetemen vallás, haza, nemzetellenes tanokat büntetlenül hirdettek meghibbant agyú egyetemi professzorok s a keresztény Magyarország sajtója tüzet okádott azok ellen, kik ezen üzelmek miatt elég bátrak voltak szavukat felemelni.

Álljunk meg kissé ez utolsó jelenségnél.

Egy hidegvizgyógyintézetbe való kozmopolita tudós (?) tanár nyiltan haza, nemzet és vallás ellenes tanokat hirdet az egyetemi kathedráról, melyet Magyarország keresztény lakossága tart fenn adófilléreiből. A keresztény sajtó szerényen megütközését fejezi ki a dolgok ilyetén állapota felett s egy országos hajsza indul meg ellene, reá fogják, hogy néppárti fölháborodás az egész és — szégyen, gyalázat — katholikusok által szerkesztett, katholikusok s keresztények által olvasott ujságok nem találnak egy megrovó hangot, egy rosszaló kifejezést a zsidó szabadkömüvesség ezen impertinenciája ellen.

Jól irja Bartha Miklós s neki, a protestans embernek kezében jól vág e fegyver: mi lenne most, ha azokat a tanokat egy kath. pap hirdette volna? Feltéve, de meg nem engedve ezen esetet, elképzelhetjük azt az óriási zsidó felháborodást, mely azon hazafiatlan, nemzettagáló kath. pap ellen egy csapásra felzúgult volna s alapos okunk van rá, hogy feltegyük, miszerint kisebb kaliberü vidéki s magukat keresztényneк valló lapok bősz hozzával támadtak volna azon képtelen individium nyomorult tanitása ellen. Tegyük hozzá, teljes joggal.

Itt azonban eszünkbe jut valami.

Pár évvel ezelött egy róm. kath. plebános könyvet irt Kossuth Lajosról. Nem a lelkesedés hangján szólott, egykoru feljegyzések alapján a nagy ember hibáit szellőztette. Okosan-e, időszerüleg-e, helyesen-e, nem kutatjuk. Ahhoz nincs szavunk, igazak voltak-e azon vádak azon nagy ember ellen, vagy nem.

Csak azt konstatálják, hogy a »Magyar Hirlap« évekkel korábban ugyanezt tette a nagy Kossuthtal s akkor senki sem vette észre e »feketelelkü« támadást.

Mikor az a kath. pap könyvét megirta, egy másik hirdette, megindult a véres hajsza, mely oly igen emlékeztetett bennünket az Judiákon valamikor rende-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Örömdal.

Olaszfalusi Koller Gáspár kedves barátom és szép lelkü Nejének aranymenyegzőjük emlékére.

Az 1901. év május hó 7-ik napján.

Légy üdvöz e napon szeretett és szép aranyos pár!
Ime az uj század néz mosolyogva reád.
Légy örök az Isten áldásinak élvezetében,
Győzni, legyőzni a bút, adjon az Égkegy erőt.
Légy örök a jólét s' az egészség enyhe ölében,
Jó szivek álljanak őrt, jó szived ágya előtt.
S majd ha elérkezik a nagy század nélküli század,
Akkor is óh széppár, légy a gyönyörben Örök!

Baráti üdvözlettel

Lőrincz Károly.

Nagy időkből.

Irta: **Minimus.**

VII. Néhány boldog óra.

Nemes Tóthné asszonyom szöllejét, a présházat, gyanus szemmel kezdték nézegetni a jó nádasdiak. Ámbátor az is igaz, hogy a gyanakodva nézegelődés nem volt ujság, söt inkább az volt az idők rendes jellemvonása, söt soknak nem is volt egyéb foglalkozása, mint a gyanakvás. Menekülöt, meg lázadókat kerestek mindenfelé. Találtak is eleget, de még többet találtak volna, ha a jó föld népe a szive vérével is meg nem védelmezte, el nem rejtette volna öket.

Hire szaladt lassan, lassan, hogy Tóthné présházában lakik valaki. Őszi időben elég nagy a sürgés-forgás a szöllöben, sokan künn is laknak, azok állitották, hogy valaki a régi pincze környékén néha megjelenik, meg ismét eltünik.

— Szó-fia, mesebeszéd — szokta volt elháritani a kérdezősködöket Tóthné asszony, s ha ő valamihez a punktumot odatette, azután már senki se mert beszélni. Pedig van a dologban valami.

A szöllő meredek hegyoldalon kapaszkodik a talajba, a hegytető lapos, az üde lombok közöl gyönyörü kilátás nyilik a messze vidék belsejébe. Az ilyen őszi délután egyébként ha csönd van a szöllöben, olyan szeliden, édesen, bánatos kifejezése a nyugalomra vágyásnak, a lassu haldoklásnak. Sárga levelek zizegnek lemondó melódiát, az érett fürtök, a gyümölcs lekivánkozik a helyéből, a meleg levegőbe halkan legyint egy kis szellő, csak néha rebben a madárka egyik tökéről a másikra, s nyugodtan bontogatja apró csőrével az öreg szemeket. Neki is szüretje van, duskálódik a jóban, talán sejti az ő picziny szive is az elmulás közeledtét.

A szöllő alján van a tulajdonképeni présház, magasabban, néhány sürü lombu fa árnyékában egy másik, düledező pincze-féle, hol az eszközöket szokták tartani. A vasárnap délutáni csöndben egyszer csak mozdul az alacsony deszkaajtó s elölép valaki szép lassan, óvatosan, vigyázva. Körülnéz. Senki sincs. Megnyugodva áll meg a lombok árnyékában, föl-alá sétál néhányszor; szomorú, vágyó pillantással néz ki a vidékre, a távoli falu füstölgö kéményeire, a messze Győr felé kanyargó fehértestü országutra. Egyszerre meghatva lép vissza a sürübe. Bal felöl az uj pincze mellett egyenesen levezet a dülöut az országutra, lelátni messze a sikságra; ugy rémlik, mintha valaki közelednék. Poros, parasztgunyás alak, a mennyire ki lehet venni, lassan ballag, de mindig kutatva nézelődik, olyanformán, mintha keresne valamit. Odaér a dülöut aljához. A hegyoldalon hosszu sorban álló pinczéket kezdi nézegetni, számlálja öket. Tekintete egymásután siklik végig a házakon, végre megállapodik épen a nemes Tóthné asszonyomén, de, gondolja magában a lombok közé rejtőzött ismeretlen, csodálatos, hogy nem az új, hanem a régi épületet tartja szemmel.

Még beljebb vonul a sürübe a kis ajtó mellé, amaz meg csak ballag egyenesen fölfelé. Az új ház eresze alatt megáll, kémlelödik. Ahá, gondolja magában emez, tehát nem kém, hanem közönséges tolvaj, be akar törni Tóthné asszo-

Áruház a „Kék Csillaghoz“ Székesfehérvár, Nádor-utcza.

Bámulatos olcsó szabott áron árusitunk! Azonnali fizetésnél még külön 5 % engedmény! Vidékre minták bérmentve küldetnek!

A „Kék Csillag“ szenzácziója!

Egy egész konfekczió üzletet bámulatos olcsó áron megvettünk és potom olcsó áron árusitunk.
Elegáns tavaszi kabát selyem sylk béléssel 3.50 || Elegáns tavaszi gallér selyem sylk béléssel 3.25

Minden versenyt kizáró olcsó árak bármily czikkben!

Mai lapunk 6 oldal.

00000277

zett embervadászatokra; ocsmány köpködés folyt heteken, hónapokon át a hazaárulók ellen, a »Zimándy Náczik« alávalóbbaknak lettek kikiáltva az utolsó csavargónál, bot sujtott le a papi öltönyre. Czáfolat, melyet Magyarország népe aggódva várt, nem jött a könyvre.

Mi állitólagos vagy valódi hibái mellett is bámulói és tisztelői vagyunk Kossuthnak, csudálói a tévedései mellett is fenséges, páratlan 48-as idöknek s ismerve a magyar nép Kossuth kultuszát, szinte értettük azt a nagy felháborodást, mely a nagy embert ért támadás nyomában felkelt.

Ma azonban sokkal nagyobb esettel állunk szemben Nem könyvröl van szó, melyet elvégre az olvas, a ki akar, vagy akinek pénze van annak megszerzésére, esze annak megértésére, hanem egy egyetemi tanár elöadásairól, melyeket az, ki Magyarországon diplomás ember akar lenni, melyeknek magva ifju szivekbe hull, hogy ott megteremje átkos gyümölcsét.

Mi ugy tudjuk, hogy a haza több, mint Kossuth, ki csak egy kiváló fia Árpád országának, a nemzet több, mint ezeréves létének 48-iki epizódja, s ezért nem vagyunk képesek megérteni a magyar (?) sajtó mostani viselkedését.

Azaz dehogy is nem! Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a 4 év elötti hajsza a *zsidó szabadkömives sajtó által a kath. pap ellen aranzsirozott otromba embervadászat volt,* melybe sok nagy pipáju, de kevés dohányu vidéki lap is beállott szerény hajtónak, ma pedig egy vallástalan, hazátlan, nemzetnélküli, tehát sehonnai, bitang és szamár (pardon, Bartha mondja, s talán igaza is van) szabadkömives kitisztogatásáról van szó, melyet a budapesti és vidéki zsidó sajtó ma oly bámulatos összetartással végez a felvilágosodás, a tanszabadság szent nevében, a sok nagy pipáju, de kevés dohányu vidéki állitólag keresztény lap hallgatag assistálása mellett.

Sapienti sat. *Szabadkömives világban élünk és gyengék vagyunk!*

Nehány szó az egyetemi mozgalmakról.

Irta: **Kárf János** bölcsészet hallgató Budapest.

A »Budapesti Napló« ápr. 30-iki számában egyebek között ezeket találjuk:

»Az ifjuság mindig nemzeti czélért hevült és demonstrált; nemzeti ideálokért, a melyeket erösebben *érzett,* semhogy az akadályokat megérteni, a korlátokat tisztelni tudta volna. Idealizmusból, fiatalos, lobbanó szivvel hevesen lüktetö agygyal, többet akarni, mint a mennyi lehetséges, többet merni, mint a mennyi szabad: szent kivánsága a fiatalságnak. Azért fiatalság.

De *ez* a fiatalság: *fiatal* ez? Ezek az egyetemi ifjak, a kik a tanitás szabadsága ellen törnek és a felekezeti gyülölség jelszavait hangoztatják: ez a magyar egyetem ifjusága?«

Ezek ragadták meg az igen tisztelt kazár lapban ugyelmemet, mert a többi csak kertelés, frázis, akarom mondani gomba-gyüjtemény. Engedjék meg, hogy ehhez a passzushoz, ki ezeket az eseményeket és az egyetemi ifjuságot vezérlö eszméket némileg ismerem, hozzászólhassak.

Hogy az ifjuság mindig nemzeti czélért hevült és lelkesedett, ki merné kétségbe vonni? Hisz e mellett tanuskodik ezer éves multunk és nemzeti történetünk! De hát a tisztelt lap azt akarja ránk disputálni, hogy most nem ily ideál magasztos alakja lengeti a zászlót az ifjuság sorai elött; söt azt állitja, hogy éppen *ez* ellen küzdünk. Nos tehát nézzük mennyire nincsen igaza.

Miért küzd a *keresztény magyar* ifjuság? A *keresztény* Magyarországért . . . Miért küzdött eddig? *Csak* — Magyarországért. Magyarország megmentése, függetlenségének kivivása után a hozzánk, mint tejjel és mézzel folyó Kanaánba, mindig jobban és jobban, söt még a napjainkban is egyre tartó — mondjuk ki nyiltan — zsidó beözönlések és szabadságának nem is ifju, hanem gyermekéveit élö nemzetnek a kiszipolyozása, miazmákkal való megtöltése nagyon sajnosan megtanitották már az ifjuságot is, hogy hol a baj; de még többre, arra is, hogy ez ellen hogyan kell küzdenie. Eddig az ifjuság nem *erösebben* érzett, mint azt az emlitett lap mondja, hanem *csak* érzett. Magyarországot meg tudta menteni töröktöl, tatártól, némettöl egyaránt a nemzeti érzés szent lángja, de a zsidótól nem tudja megmenteni. Ma már a nemzeti érzés mellé az ész is kell és ez a különbség az ifjuság régi, s uj lelkesedése között. Látta az ország rémséges nyomoruságát, a szegény nép jajkiáltása egy-egy törszurás volt ifjui szivének és boldog fiatalságát a szülök kétségbeesett küzdelme rövidité meg. A tudás vágyától üzve kutatni kezdette mindennek okát és megtalálta, nem a szabadságban, hanem a *féktelen* szabadságban.

A nép nyomora, a gazdasági egyenlötlenség, az ellentét zsidó és keresztény, ur és szolga, gazdag és szegény között napról-napra jobban növekszik. Ha egykor elpattan a kötelék, melyet mindenütt rágnak, metélnek a zsidók, mi tartja össze a társadalmat? Midön a tömeg joga kiszabadul sánczaiból, a mikor a népszenvedély megindul utján: akkor irgalomról nem lehet szó többé . . . Ezt akarja megakadályozni az ifjuság. A szabadság fájának a társadalmi rend felkavarására szolgáló kinövéseit akarja lemetélni. Ezt pedig azt hiszem csak ugy éri el, ha a társadalmat megszabaditja a kötelékét pusztitó miazmáktól.

Tehát azt kérdem most már, nemzeti czélért lelkesedik-e a magyar ifjuság? Ja persze a »Budapesti Napló« et comp. szerint nem, mert kedves rokonsága ellen küzd.

Hogy pedig ez nem felekezeti villongás, megmagyarázza ezt a mondat: a zsidó szó nem vallást, hanem nemzetet, vagy helyesebben fajt jelent (mert fájdalmára a müvelt keresztény államoknak, még nem tömörült nemzetté.) Itt ennek a kifejtésére nincs elég hely, hanem a ki kételkedik igazságában, olvassa el Petrassevich Gézának »Magyarország és a Zsidóság« czimü munkáját.

A zsidó csak akkor örizheti meg faját, nemzetiségét, ha egy állam keretei közé sem köti le magát, hanem megmarad a nemzetek, államok felett. Éppen azért nem tekinti az államot, mely-

---

nyom pinczéjébe. De ezt mégis megakadá lyozzuk!

Csak az elsö mozdulatot teheti meg az elölépésre, aztán ismét visszahuzódik. A helyzet megváltozott. Az idegen otthagyja a pinczét, végighalad az eresz alatt s a régi ház felé tart, épen a sürü, lombos buvóhely irányában. Emez lélegzetfojtva lesi. Belép az eresz alá, tekintete átsiklik a sötét helyen, a hol a kis ajtó és a másik rejtöznek, ugy látszik, bejárót keres. — Hiszen volt itt bejárás, — dörmögi s körüljárja a pinczét. Pár percz mulva visszakerül ugyanoda s félig bosszusan hevert le a gyepre épen a másik lábai elé. — Majd csak kijön édes anyám, — mondja — jól emlékszem, gyerekkoromban minden vasárnap este kijöttek megnézni a szöllöt. Ki az? ugrott fel hirtelen, egy a közvetlen közelben hallott zörejre. Szembe állottak.

— Mit keres itt? — kérdi a pincze lakójától.

— Ugyanazt én is kérdezhetném? — felel amaz.

— Én itthon vagyok, anyám, Tóthné birtokán.

— Tehát testvére a t . . . káplánnak?

— Nincs különben. —

— Engedje, hogy megöleljem legjobb barátom testvérjét.

— Legjobb barátja?

Igen, igen, — szól amaz, de menjünk be az avatatlan szemek esetleges kémlelése elöl. S karonfogva bevezette a kis ajtón a fiatalembert a pincze belsejébe. Hosszu keskeny helyiség volt, üres hordók, szüreti szerszámok töltötték ki a tér legnagyobb részét. Az egyik sarokban rozoga kerekes asztal, mellette gyepágy s néhány ruhadarab. A bámuló vendég leült s kiváncsian várta az idegen szavait.

— Isten hozta Önt szomoru magányomba, mert azt hiszem, hogy hireket is hozott számomra. Ha nem ismert meg, ime, nevem Torday.

— Torday? kiáltott a fiatalember, — Torday kapitány? a kit halálra itéltek?

— Söt ki is végezték, — mosolygott Torday — s a ki most jó eröben bujdokol itt a jó Tóthné szöllöjében, nyugalmasan, de tenger aggódással családja és barátai miatt. Beszéljen kérem, hozott-e valami jó hirt?

— Különös Istenrendelése — mondá fejcsóválva a fiatalember — s elbeszélte a két növel való találkozását.

— Kedves anyám, kedves lelkeim, — sóhajta megkönnyebbülten Torday s egy könny csillogott szemében. — Ön nem is sejti mekkora bánatot, mennyi aggodalmat szöntetett meg egy csapásra. Csakhogy élnek, csakhogy nincs bajuk! Ugy érzem, ismét visszatér az életkedvem, melyet a magány rozsdája ugyan kikezdett már.

— Ezzel én elmondtam a mondókámat, — szólt az ifju Tóth — csak azt teszem még hozzá, hogy bátyám ajánlotta ezt a buvó helyet. Kardomat, melyet Világosról magammal hoztam, ott hagytam nála, magam pedig itt vagyok. De az Ön története, még mindig talány. Bátyám azt mondotta, hogy Önt halálra itélték.

Söt végre is hajtották rajtam Ács faluban, mint emlitém, kezdé Torday. — A megoldás kissé meseszerü, de igen egyszerü. Bárdy, a hü barát egész Görgeiig elment kegyelemért számomra. Csak néhány szót, eszközölhetett ki hosszas könyörgésre a táborkari fönöktöl annak a tisztnek, a kire az itélet végrehajtását bizták. Az volt a levélben, hogy a kivégzést halasztani kell mindenáron, csak a vezér meg ne tudja. Szerencsére, a tiszt iskolatársa volt Bárdynak, s igy könnyen ment az egész müvelet. Szép rendben megtettek minden elökészületet a kivégzésre, kiválogatták a legényeket s elvezették az ó-temetöi domboldolra. Azt persze senki se vette észre, hogy mind a négy legény Bárdy falujából való volt, sem azt, hogy vaktöltéssel löttek. Elöre kicsinált terv szerint az ácsi birógazda szekere épen ott ácsorgott a temetö mellett. A lövések után néhány perczczel már a széna között ültem a szekérderékban, a gödörnek elföldelése, az ügyvéd fájdalmas odaborulása mind ügyesen kieszelt látszat volt. Én mint az álomkoros engedtem menni mindent a maga utján, s csak akkor eszméltem föl, mikor az ügyvéd rám rontott, hogy most már iparkodjam keresztül lopódzani a vidéken ide Nádasdra, a hol a káplán édesanyját már tudósitották érkezésemröl. A régi pinczének azt a szögletét elfoglaltam, a jó néni minden este kijött a szükséges élelmiszerrel s igy sikerült megmenekülnöm a kopók elöl.

Mind a ketten ellhalgattak. Estévé öregült az alkonyat, a pincze pókhálós szögleteiben sürü sötétség telepedett meg, a hordók mogorva óriások sorai gyanánt állottak a fal hosszában. A tetö egyik nyilásán egyetlen csillag integetett be a bánatosan merengökre. Igazán fájdalmasan megható kép; magas eszméket, ideálokat hordott keblében ez a két férfiu, koczkára tették érte életüket, s most, mikor minden elveszett, üzött vad gyanánt bujdokolnak a hazában. Az egyik majdnem gyerek még, de férfiuvá érlelték a viszontagságok, a másik fiu, férj, atya; s érzi, hogy a háromszoros szeretetnek háromszoros szenvedés az ára.

Kopogás hallatszott. Tóthné lépett be egy kosárral. — Gyujtsa meg azt a mécset hamar, magának vendégje van!

— Édes anyám! — kiáltott a fiatalember — én vagyok a vendég.

— Tudom fiam, — nekem hirül adták ma este. Csakhogy itt vagy, többet nem eresztelek el magamtól.

00000278

ben letelepedett, sohasem hazájának, igazi otthonának. Ha jól megy dolga, ott marad, ha nem, odébb költözik. »Ubi bene, ibi patria!« Nem hiába mondja a magyar: Jön-megy, mint a szidó . . . Hanem azután, ha valahol letelepedett, veri a mellét, ki a nagyobb hazafi, mint ő! De csak külsőleg, belsejében él a művelt keresztény ellen való gyülölet, beleoltotta a talmud. Neki sehol sincs hazája, de azért mindenütt otthon van, tehát kozmopolita.

Lehet valakinek véleménye az is, hogy nekünk kellene hozzájuk közelednünk, engeményeket tennünk és szeretettel édesgetni magunkhoz, hogy közibénk olvadjanak. Mesebeszéd az egész . . . Az 1895-iki, ebből a czélból hozott törvényekre a milleniumi tanügyi kongresszuson a zsidó tanitók azzal felelnek, hogy követelik a zsidó nép történetének tanitását; ifjusági iratokat, melyek a gyermek szivét (zsidó) nemzeti és felekezeti tekintetben megfermékenyitik; és még más ilyen hármat. Különben több bizonyiték szól a mellett, hogy ha mi igyekeztünk a gátakat, melyek tölük elválasztanak, lerombolni, ők csakhamar újakat emeltek.

Fajának méltó képviselője *Pikler* Gyula dr. Hogy mily szerepe van társadalmunkban, azt hiszem, szükségtelen megmagyaráznom, de hogy mily tanokat hirdet, azokból nehányat bemutatok.

»A gazdasági összeműködés hasznának belátása folytán az emberek mesterségesen alkotnak egy nagy államot, egy nemzetet, egy nyelvet, a mint ugyane czélra részvénytársulatokat alkotnak.« (57. old.)

»Az államok sokasága csak átmeneti állapot; az összes nemzetek egységes állama okvetlenül be fog következni, mert az egész emberiségnek állandóan egységesen szervezett, szabatositott, békés összeműködése czélszerübb, mint a mai csak időröl-időre, határozatlanul megállapitott összeműködése. Arra kell is törekedni! — ezzel szemben az önállóságra való törekvés csak addig jogosult, a mig mások beolvasztási kisérletei kizsákmányolást és nem mindkét félre nézve czélszerü egyesülést jelentenek.«

Ugyanigy fejtegeti tovább, hogy a nyelvek sokasága is átmeneti állapot. Feledjük el a magyart és tanuljuk meg a francziát, vagy a másikat, csak azért, mert ennek az irdalma gazdagabb. De adjuk át neki a szót:

»Egészen helytelen nézet, hogy az egészséges, ép lelkü és haladó emberek nyelvükhöz azért ragaszkodnak, mert az az ő saját nyelvük, vagy müveltségük, mert azt öseiktől örökölték, vagy mert az faji tulajdonságuk. Ellenkezőleg, egészséges ép lelkü és haladó emberek csak mint nyelvhez és müveltséghez ragaszkodnak saját nyelvükhöz és müveltségükhöz, vagyis azért, *mert az jó és feladják azt jobb kedvéért.* (242 43 old.)

Mindezek megtalálhatók: »A jog keletkezéséről és fejlődéséről« czimü tankönyvében.

Ha ezekből a konsequenciákat levonjuk, arra a meggyőződésre jutunk, a mit a »Hazánk« néhány szóval oly szépen kifejtett: »Csak addig legyen hazád a hon, mig ennü ád. Csak addig szeresd a magyart, mig belöle hasznod van!«

Ezeket a tanokat, azt hiszem, nem kell bővebben fejtegetnem, ellenük bizonyitékokat nem kell felhoznom; hisz lehetetlen, hogy volna magyar ember, ki helyeselné öket, söt föltételezem, hogy minden magyarban van annyi hazaszeretet, hogy kárhoztatja is azokat.

A zsidó hirlap-irodalom sem ezeknek kel védelmére, mert látja, hogy itt tehetetlen, hanem túl lő a czélon és a Pikler-ellen való tüntetésben a tanszabadság megsértését látja.

Elfelejtik itt, hogy az Egyetem jog- és államtudományi karán oly tárgyakat adnak elő, mely tárgyak egytől-egyig korlátozzák az előadó szabadságát. Igenis korlátozzák, »mert minden egyes ott előadott tárgy korunkban még föltételezi a nemzeti kapcsolatot, de meg az egyház fennálását is.« Ha nincs nemzet, nincs állam és nincsen egyházjog ép ugy, mint nincsenek meg a jogi kar más tárgyai, de akkor végül jogi-kar sincsen. Ha Pikler ur oly nagy bölcsész, mindezekre magától rájöhetett volna. És mit kellett volna tennie? Két eset van: Ő vagy psichologiai jellem vagy nem az.

Ha az első, akkor ő mindenütt a saját meggyőződését hirdeti, tehát azt a helyet kell keresnie, a hol minden fennakadás nélkül teheti is azt. Ámde a jogi karon ezt a meggyőződését nem hirdetheti, ergo nem volna szabad elfogadnia ott a tanárságot.

Ha pedig nem psichologiai jellem, úgy ő hirdethet oly tanokat is, melyek nem meggyőződései: söt épen azzal ellentétesek is. Meggyőződéseit kiadhatja könyvekben (de nem a jogi-karon használt tankönyvben), előadhatja akadémiai értekezéseken, vagy bárhol, söt még az Egyetem bölcsészeti karán is (a törvények megengedik); de az államtudományin nem . . . Summa summarum: Pikler urnak, *mint a jog és államtudományi kar* ny. rk. *tanárának,* nincs helye ezekkel a nézetekkel az egyetemen.

II. Vilmos német császár eltiltotta a zsidó professzorokat a történelem tanitásától, mert a tényeket elferditve a saját szellemüknek tetszö világitásban és nem objektive tárják a hallgató elé, azonkivül a zsidó nem alkalmas a hazaszeretet felkeltésére, s a germán szellem meggyökeresitésére. A bölcs császár még a nagy és öntudatos germán népet is félti a zsidó szellem befolyásától, minket pedig maroknyi és tehetetlen nemzetet egészen odadobnak neki.

Tehát helyes-e az ifjuság küzdelme? Megsérti-e a tanszabadságot? Nekem az a meggyőződésem, de talán másoké is, hogy helyes a mozgalom és nem sérti meg. Más kérdés most már a mozgalom mikéntje. A módot, a hogyan ez történt, sohasem kárhoztatják; és igazuk van . . . Csakhogy igen fontos körülmény egyhiti az ifjuság hibáját . . . Nem tudom, melyik magyar ember hagyná zsebében a kezét, mikor azt vágja szemébe a zsidó, tekintse magát felpofozottnak. Vagy szótlanul és tétlenül türjék ezek az ifjak, mikor azt kiáltják nekik: a ki azt meri mondani, hogy ki a zsidókkal, gazember. Hát ők itélik meg (2 millió 17 millióval szemben), hogy ki a becsületes, ki a gazember? Van ám még egy kis nemzeti büszkeség is.

Hátra van még a fölvett részből ez a mondat, vagyis inkább kérdés: »De ez a fiatalság, fiatal ez?«

Hogy valóban fiatal és nem kiélt sybarita váz, mint a milyennek a tisztelt lap szeretné látni, azt a fiatalságnak épen ezen mozgalma bizonyitja. Mi jellemzi legjobban a magyar fiatalságot? Tud lelkesedni minden jóért és szépért, testileg pedig erös, egészséges. A másik fél fiatalságát nem emlitem, ott nem lehet másról szó, mint gscheift és streberségről, vagy pedig a legmagasabb foku züllésről. — Hogy tud-e lelkesedni a mi ifjuságunk a jóért és szépért, azt a mennyire tölem kikerült, már kimutattam.

Milyen a bátorsága, milyenek az izmai, a Pikler ellen való tüntetés bizonyitja. Nem 400 magyar hallgató rohant ám abba a terembe, — mint azt a tisztelt kazár lapok épen 10-es nagyitásban előadják, — mert legfölebb 250 embert lehet összeszoritani; másodszor pedig gondolhatjuk-e, hogy 200 zsidó az ellenfél 400 embere elött fölmerte volna olvasni a bizalmi nyilatkozatot . . . Szereplő egyének mondották nekem, hogy legfeljebb 30 - 40 keresztény hallgató volt ott. Különben az első ijedség hatása alatt a megvert hallgatóság maga mondotta a képviselőházban, hogy ellenfeleik 30—40-en voltak.

Mikor a képviselők kérdezték tölük: hát hogyan, az a kevés ember 200-at ki tudott zavarni az egyetemről?

Igen, kérem szépen — mondották ezek — de az a kevés ember nagyon brutális volt . . .

Hát azt kérdem most már, melyik félen vannak a kiélt alakok? Ott-e, a hol 30 ember nem ijed meg 200-tól; vagy ott, a hol 200 elfut 30 elöl? . . .

Ezekben foglaltam össze a lehető legrövidebben az ifjusági mozgalmat és kérem az olvasó közönséget, a mennyire ereje engedi, csatlakozzék hozzá, mert csak ugy lehet foganatja a mozgalomnak és csak akkor lesz majd vége a sóhajnak: »Oh! Széchenyi, Széchenyi! Ki a csillagokból megjósoltad ezt a dicstelen haldoklást, ha látnád, hogy jóslelked látomásának teljesülése küszöbön van, ha élnél és látnád most Magyarországot: csak most esnék lelked kétségbe!« Én azt mondom, Széchenyi most nem esnék kétségbe, mert nem csak sejti, hanem ismeri is lelkünk ujból a felhök felett az Erőt, . . . az Istent! . . Küzdünk az erkölcsök helyreállításáért, mert megértettük Berzsenyi szózatát:

». . . minden ország támasza, talpköve
A tiszta erkölcs, mely ha megvész:
Róma ledül s rabigába görnyed.«

— Semmi ujság a faluban, néni? — kérdi Torday.

— Ujság? kinek az, kinek nem, mosolyog az öregasszony. — Talán lemennénk a másik házba. Nincs senki a környéken, bátran kimehetünk. Csudálkozva állottak föl. — A másik házba? Minek?

— Csak menjünk.

Kioltották a mécset s hallgatagon botorkáltak a tökék között lefelé. Mintha beszélgetés zaja szürödött volna ki a házból. Torday növekvő sejtelemmel rohan előre. Az ajtónál két nevető, zokogó nő esik karjaiba, édesanyja és felesége. Meghatva tartja keblén két kincsét s mig a boldog családot mosolyogva nézi a háttérben Bárdy, karján a kicsikével.

— Hát ez nem kell? — lép elő, — hát én nem kellek? — szól tréfás szemrehányással.

— Hű barát — mondja Torday — ez örömért hálásabb vagyok, mint azért, hogy a sir széléről visszaránottál.

Sokáig együtt maradt a boldog csoport ezer mondani valójával. Bárdy a csöndesen sirdogáló Tóthnéval beszélte meg a tennivalókat. Másnap reggel a két nő s a kicsike visszaindult Gönyőre. A két menekült pedig ismét visszavonult a régi présházba addig, mig nyugalmasabb idők jönnek, vagy biztos lesz, hogy a kopók elvesztették öket szem elöl. Hogy az általános örömet meg ne zavarja, csak másnap induláskor mondotta meg, hogy Tóth káplánt fegyveres kisérettel szállitották el T . . .-ből Pozsony felé, hol a katonai törvényszék elé akarják állitani a forradalomban való részvétel miatt.

— Jó az Isten — vigasztalta Tóthnét — ha eddig megsegitett bennünket, ezután sem hagy el. Elindultak s a présház ismét magára maradt bujdosó lakóival.

UJDONSÁGOK.

— **Wlassics.** Öszinte sajnálattal vettük tudomásul, hogy Wlassics miniszternek a Pikler-ügyben csütörtökre kitüzött válasza a miniszter betegsége miatt elmaradt. Nem hisszük Endrey képviselőnek azt a maliciózus közbekiáltását, melylyel a miniszter baját *iskolabetegségnek* minősitette. Magyarország vallás és közoktatásügyi miniszterében kell annyi önérzetnek lenni, hogy ily fontos ügyben *pro vagy kontra,* de *szint valljon.* Azt hisszük: *Hic Rhodus, hic salta!* Itt még egy *liberális* miniszter sem kétszinüsködhetik. Hogy Wlassics miniszter épen ebbe a kérdésbe betegedett bele, azon épen nem csodálkozunk. Meg van irva, hogy az Istenember és az Ő tanitása szegletkő s a kire ez a kő esik, agyonüti azt s aki e köre esik az magát üti agyon. Nem tudjuk, a jelen esetben melyik áll, de annyit látunk, hogy a miniszter kezd *agyonütődni.* Wlassics ur egyébként vigasztalódhatik, nem ő a világtörténelem legnagyobb alakja, akivel ilyesmi megesett. Részünkről óhajtjuk, hogy Wlassics minél előbb meggyógyuljon s ne legyen kénytelen okos emberek társaságától elzárkózni, kik megmagyarázzák neki, hogy olyan miniszter, mint Ő kegyelmessége nem vezetheti tovább Magyarország vallás és közoktatási ügyeit. Még a mai liberális miniszteriumban is képtelen alak ő, kitől a zsidó firkászok a vallás és hazaellenes tanokat propagáló Pikler rehabilitációját várják, söt követelik akkor, mikor a miniszterelnök égise alatt egy ország fárad abban, hogy világraszóló emléket állitson annak a költőnek, kinek szava a felvilágosodás és tanszabadság korában is azt kiáltja a magyarnak: »Hazádnak rendületlenül!«

00000279

— **Aranylakodalom.** Szép és kedves ünnepélynek lesz szinhelye kedden e hó 7-én d. e. 11 órakor a cisztercitáik temploma. Akkor fogják *olaszfalusi Koller Gáspár* nyugalmazott gazdatiszt és neje *Krigler Józefa* urasszony megujitani a házastársi hűségi esküt, a melyet ezelőtt 50 esztendővel szintén a virágos dallal, szeretettel ékes Május havában az Ur oltára előtt kötöttek. Ritkán látunk ma boldog házasságokat, de még a boldog házasságok között is mintaszerű példányképül szolgálhat az a frigy, a melyben az általánosan ismert Koller bácsi az ő mindig ifju kedélyü feleségével él. Gyakran látjuk a jó Koller bácsit galambősz fürtjeivel, hófehér szakálával, szereti, nagyrabecsüli őt minden ismerője, hiszen mindenkor példányképe a becsületben megöszült szeretetreméltó igazi jó magyar öreg urnak. 50 esztendeig volt a cisztercita Rend birtokán mint gazdatiszt (atyja 52 évig), öt év előtt nyugalomba vonult, tavaly a Felség őt és törvényes utódait »olaszfalusi« előnévvel nemesi rangra emelte. Őszinte szivvel kivánjuk, hogy élte ősze még soká, nagyon soká legyen oly vidám és megelégedett, mint a milyennek most tudjuk s az az áldás, a melyet *Szenczy* Győző, a tudós cisztercita igazgató kedden le fog esdeni életükre, soká kisérje még őket.

— **Göbel J. György kitüntetése.** Szórol-szóra közöljük egy előkelő fővárosi lap hirét polgári és elemi iskoláink jeles vezetőjének kitüntetéséről: Az Akadémia hétfőn délután Eötvös Loránd báró elnöklésével tartott összes ülésén, Andrássy Manó emlékezetének megujitása előtt, egy kis ünnepség volt. Az Akadémia meghivta a Wodianer-jutalom nyerteseit: Göbel János György és Vass Mátyás szegedi népiskolai igazgató-tanitókat, hogy a jutalmat személyesen az Akadémia plenáris ülésén vegyék át. A meghivásra csak Göbel J. György, egy a hetven év körül járó galambősz ur jelent meg; Vass Mátyás betegségével mentette ki magát. Eötvös meleg szavakkal adta át az ezer korona jutalmat boriték alatt; Göbel J. György meghatottan vette át, elfogultan mondott köszönetet a kitüntetésért és igéretet tett, hogy mint eddig is negyvenhét fáradalmas esztendőn át, a mig csak ereje és és egészsége engedi, hűséges, magafölöldozó katonája lesz a népnevelésnek. Az akadémikusok és a szokottnál nagyobb közönség lelkesen megéljenezte a szimpatikus megjelenésü, igen intelligens öreg urat. Mínek fűzzünk hozzá kommentárt? Kinek szivéből ne visszhangoznék az »éljen« és ki ne ismerné városunkban a szympatikus megjelenésü igen intelligens öreg urat?

— **Májusi előléptetések a hadseregnél.** Hat évvel ezelőtt még a helybeli dzsidás ezred parancsnoka volt ezredesi rangban az akkor alig negyven éves *Gumoens* Gusztáv báró s ma már Ő Felsége kegye altábornagyi rangra emelte a jelesen képzett katonát. — Görgői és toporczi *Görgey* Vincze vezérőrnagynak saját kérelmére — mint már megirtuk — a nyugállományba helyezését a király elrendelte s neki ez alkalommal az altábornagyi rangott adományozta. — Hirt adunk még a következő előléptetésekről: Péterfalvi Molnár Elek m. k. II. oszt. honvéd százados I. oszt. századossá lépett elő. — A 69-ik (Báró Jellasics) gyalogezrednél Seiler Gyula II. oszt. százados I. oszt. századossá; Körmendy Gusztáv és Windisch János hadnagyok főhadnagyokká léptek elő. — A cs. és kir. 12-ik (Báró Gagern) uhlánus ezrednél Mikula Edgar főhadnagy II. oszt. századossá, Festenvállí Lovag König Oszkár hadnagy pedig főhadnagygyá léptek elő. — A m. kir. méneskarnál Horváth Jenő cs. és kir. főhadnagy II. oszt. századossá lépett elő. — *Mellán* Ede honvéd főhadnagy kezelőtiszt saját kérelmére nyugdijaztatott.

— **A Flórián napi körmenet** ma reggel a 7 órai mise után K. *Horváth* István belvárosi plebános vezetése mellett nagyszámu hivők részvételével indult a felsővárosi templomba, a hol *Tamás* Vilmos esperes plebános mondott ünnepi misét.

— **Nemes tett.** Mint már megirtuk, a székesfejérvári Öreghegyen, a borjukut előtti téren többen egy kereszt felállitását óhajtották. A gyüjtés meg is indittatott szép eredménynyel, mignem *Bernáth* József földbirtokos, városi biz. tag valóban nemes tettre határozta el magát. *Tremkó* József hegybiró előtt ugyanis kijelentette, hogy a tervezett fakereszt helyett a jelzett helyen *kőkeresztet* állittat, vasrácscsal körülkeritteti, sőt az alapitványi mise tőkéjét felajánlja. Nem akarja azonban gátolni a közönséget vallásos munkájában s igy a már befolyt összeg kiegészitésének ajánlja fel ajándékát. Ez a fejedelmi adomány dicséretre nem szorul.

— **Miniszteri biztos.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a székesfejérvári társulati felső kereskedelmi iskolánál az 1901. év folyamán tartandó érettségi vizsgálatok vezetésével miniszteri biztosi minőségben dr. *Kövasligethy* Radó budapesti tud. egyetemi ny. rk. tanárt bizta meg.

— **Ujjászületés — mennyegző — temetés.** Három határjelző az emberi élet folyamán, melyek a jelelenlegi esethez hasonlóan ritkán követik egymást gyors egymásutánban. *Feuermann* Háni már 10 év óta élt együtt *Magda* Károlylyal, de mert zsidó volt együttlétüket a házasság szentségével meg nem erősithették. Szorgalmasan eljárt a kath. templomokba, részt vett a predikációkon, bucsukon s kiválóan tisztelője volt Szüz Máriának s szent Józsefnek. Néhány héttel ezelőtt sulyos betegségbe esett, rabja lőn az ágynak, s mielőtt átadta volna lelkét Teremtőjének, ujjászületett a szent keresztségben. Égi oltalmazói nem hagyták el, lelki erőt adtak a testi gyengeségben s április 28-án, Szent József oltalma ünnepén erős elhatározással meggyőződésének, régi óhajának kifejezést adott: keresztény akart lenni. Az egykor kissé könnyelmü nő Krisztus arája lett. Szalai József felsővárosi segédlelkész kezéből felvette a szent keresztséget s utána az elhaló szemek örömtől sugároztak, egyházi kötelék fonta össze a hitvesi kezeket, mint férj és feleség esküdtek egymásnak örök hűséget. A családi ünnepre nemsokára gyász borult. Az ujjászületés, a megható esküvő után három nappal ravatalán feküdt a fiatal asszony, a megigazult lélek Istenéhez szállt. Tegnap temették el Ősz-utozai lakásáról.

— **Szőllőhegyi körmenet.** Holnap reggel a fél 6 órai mise után indul a május első vasárnapján megtartatni szokott körmenet a belvárosi templomból az öreghegyi kápolnába. A körmenetet *Tomann* Antal belvárosi segédlelkész vezeti.

— **Temetés.** A hirtelen elhunyt *Polláik* Ferencz törzsőrmester temetése tegnap d. u. 3 órakor folyt le óriási részvét mellett. Megjelent a gyászháznál *Nagy* Gábor csendőrőrnagy, dr. *Pridafka* százados, *Neumayer* főhadnagy, *Menkina* hadnagy, s a helyben állomásozó különféle fegyvernemü katonaság altisztjei katonai diszben. Kivonult továbbá egy szakasz csendőr s a honvédzenekar. Bethoven gyászindulója mellett némán haladt a hosszu menet a temetőig, a hol a hol a gyászszertartás folyamán szem nem maradt könnytelen. Megtörten állt az özvegy négy árvájával a sir mellett, mely hallgatag hirdetője pótolhatlan veszteségüknek s a mint a föld röge temetni készült a kedves tetemet, eszméletlenül esett össze az özvegy s az árvák ajkáról felhangzó sikoly mélyen megrenditette a jelenlevőket. Nyugodjék békével.

Hálanyilatkozat. Fogadják mindazon jóbarátok, kik boldogult férjem, *Polláik* Ferencz elhunyta alkalmával mérhetlen bánatomban vigasztalni, a ravatalra koszorut helyezni, fogatait, a temetés folyamán rendelkezésre bocsájtani vagy ott megjelenni s ez által fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, hálás köszönetemet kiválóan hálával tartozom a *csendőr tisztikarnak* a velem szemben tanusitott, kitünő jóindulatáért, melyet igénytelen, szavaimmal, eléggé meg nem köszönhetek. Áldja meg őket örte az ég Ura. — Székesfejérvár, 1901. évi május 5-én. Özv. *Polláik Ferenczné.*

— **Kerületi papi ülés.** Az alsó-alesperesi kerület f. hó 2-án tartotta tavaszi gyülését Alsó-Alapon *Fürész* József h. alesperes elnöklete mellett. Szent mise után a plebánia helyiségbe vonult a kerületi papság, a hol *Fürész* József esperes üdvözölte az egybegyülteket s a gyülést megnyitotta. A napirendre tüzött ügyek letárgyalása után felolvastatott a közép esperesi kerület átirata a *vasárnap megszentelése* tárgyában, majd az adonyi kerület lelkes átirata is, melyekhez a gyülés egyhangulag hozzájárult. Végül elnöklő esperes a kerületi papság nevében meleg hangu, hatásos beszédben üdvözölte *Fodor* Ferencz sárbogárdi plebánost, a ki ez év július havában ünnepli áldozárságának 25 éves jubileumát. Az ülés az érdemes és szerény plebános éltetésével, majd hálaimával végződött.

Laufenauer Károly drért, a hirtelen elhunyt nagytudományu egyetemi tanárért jövő hétfőn a Kórházi kápolnában ünnepélyes requiem fog olvastatni.

— **Tizéves találkozó.** *Beláík* Ferencz a székesfejérvári kereskedelmi bank könyvelője és *Deutsch* Aladár tudatják azon volt tanuló társaikkal, kik a székesfejérvári kereskedelmi akadémiában az 1890/91. évben érettségi vizsgát tettek, hogy 10 éves találkozójuk Sz.-Fejérvárott pünkösd vasárnapján lesz s felkérik őket, hogy czimeiket velük mielőbb közöljék.

— **102 éves asszony.** Ma már a ritkaságok közé tartozik, ha valaki csak meg is közeliti a száz esztendőt s valósággal megbámulják azt, a ki száz éven túlterjedő időre is visszatekinthet. Özv. *Horn* Jakabné szül. Szauner Rozália is azon kevesek közé tartozott, a kik *három* században élhettek, miglen tegnap 102 éves korában siri nyugalomra hajtotta fejét Jenőben (Fejér m.) Betegség nélkül közelitette meg a halál, mely előtt egy órával szokatlan gyengeségről panaszkodott s aztán elaludt. Temetése ma délután volt nagy részvét mellett.

— **Az igazságügyi palota.** Ma d. u. 3 órakor adta át hivatalosan *Polczer* Péter gazdasági tanácsos *Daróczy* István törvényszéki elnöknek, mint az igazságügyminiszter megbizottjának a Vásár-téren azt a 200 □ méter területet, melyen az igazságügyi palota épül. Az épitkezést, illetve az alapozási munkálatokat még e hó folyamán megkezdik.

— **»Ördögpirula« — viccolap.** Most már ilyen is lesz városunkban, de hogy meddig lesz, prófétai ihletséggel nem birunk s igy megjósolni sem tudjuk. Annyit azonban gyanithatunk, hogy Tisza-virág éltü vállalkozás ez, mert hisz nem nehéz kitalálni, hogy bizony vicc-lapot gyártani nem kis kunszt. Az uj lap *Kaufmann* F. kiadásában jelenik meg, szerkesztője *Branizsa* Károly ifju hirlapiró-társunk lesz, a ki ez időszerint a »Székesfehérvári Friss Ujság« egy harmadrészbeni szerkesztője. Legyünk most már arra elkészülve, hogy holnap lépten nyomon derült arczczal találkozunk.

Dr. Friss Adolf egyetemes orvos,

N. N. orvos

lakását Sas-utcza 6-dik szám alá helyezte át.

— **Tüz.** *Ellenbogen* Adolf jenői lakos udvarán f. hó 1-én 3 óra tájban tüz ütött ki. Az istálló tetőzete gyulladt ki eddig ismeretlen okból s mielőtt az oltásra gondoltak volna, elégett az egész tetőzet. Az állatokat az istállóból kellő időben kivezették s igy a tetőn kivül más nem lett a tüz martaléka. A kár 40 korona.

— **Ifj. Mohares Sándor bérkocsitulajdonos Palotai-utcza 21. sz. alatti (Lerf-ház) lakos május hó 1-én Tolnai-utcza 12. sz. alá (a Vörösmarty-tér közelében) költözött.**

— **Betöréses lopás.** F. hó 1-én Albert Béla dinnyési bognármester műhelyébe betörtek s onnan a szerszámok javarészét ellopták. Ugyanott betörtek Szalai Károly és Dánki Mihály gazdaemberek lakásába is és mintegy 80 kor. értékü ruhanemüt loptak el. A csendőrség a nyomozást meginditotta.

00000280

— Egy jó karban levő, nyolcz lóerejü Glajton és Shutleworth-gőzgép cséplésre ajánlatik, esetleg meg is vehető. Bővebb felvilágositást a kiadóhivatal nyujt.

IRODALOM.

— **Az Örökimádás** II. évfolyamának április havi füzete megjelent. A jelen füzet a következő jeles dolgozatokat tartalmazza: A számüzött. — Fehérvasárnapon. — A régi keresztények bünbánata. — Az átlényegülés csodái. — Oh, mi édes. — Néhány szó a cselédekről. — Hogyan tünt el az Oltáriszentség Németország északi vidékéről. — Jelképek. — Oltáregyesületi ügyek: 1. Választmányi ülés. 2. Eucharisztikus ünnepélyek. 3. Az erdélyegyházmegyei központi oltáregyesület kiállitása. 4. A székesfejérvári oltáregyesület kiállitása. 5. Tárgyak lajstroma. — Elmélkedés a legfölségesebb Oltáriszentségről. — Irodalom. — Halottak. — Hirdetések. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, IV., Váczi-ut 46. szám. Ára egy évre 3 korona.

— **Magyar felirásu szent képecskék.** A régi, jóhirü Buzárovits Gusztáv katholikus könyvkiadó czég Esztergomban, legujabban 10 különféle ábrából álló szent képecske gyüjteményt adott ki, mely imakönyvbe való szines, müvészi kivitelü remek képecskék, finom kartonra vannak nyomva, s alul, valamint a hátlapján megfelelő *magyar szöveggel* ellátva. E kedves képecskék közül kettő Jézus és Mária szive kultuszának van szentelve, a többi nyolcz pedig a gyermek Jézust, majd a gyermekvédő Örangyalt ábrázolja, mindannyi különböző alakban. E müvészi kivitelü, szép képecskék, nemcsak a vallásos érzület és finomabb izlés fejlesztésének képezik hathatós eszközeit, hanem hivatva vannak a népünk előtt ismeretlen nyelvü képeket helyettesiteni, s igy a *magyar nyelv terjedésének* ügyét is előmozditani. 100 darab a tizféle ábrában 4 korona, bérmentes küldéssel 20 fillérrel több. Minta-gyüjteményt szivesen küld a kiadó: Buzárovits Gusztáv könyvkereskedése Esztergom.

Anyakönyvi statisztika

1901. évi április hó 27-től május hó 4-ig.

I. Születés.

Született: 11 fiu, 9 leány. Ebből 11 törvényes fiu, 8 törvényes leány, 0 törvénytelen fiu, 1 törvénytelen leány. Összesen 20.

II. Halálozás.

Elhaltak: Vekerle Sándor Pál, róm. kath., 10 hónapos, agyhártyalob. Harzsa Ferencz és neje Csóri Teréz halvaszületett fia, róm. kath. Jámbó József ev. ref, 76 éves földm. napsz., tüdővizenyő. Richter János, róm. kath., 36 éves, kör-szolga, tüdővész. Özv. Kustorik Antalné, Czéka Borbála, róm. kath., 86 éves, végelgyengülés. Horváth György, róm. kath., 53 éves, kisbirtokos és napszámos, agyhártyalob. Kovács Mihály ev. ref., 49 éves, napszámos, várpalotai lakos, tüdővész. Farkas Julianna, róm. kath., 25 éves, tüdővész. Jankovics István, róm. kath., 8 órás, veleszületett gyengeség. Károly Katalin, róm. kat. 13 és 1/2 órás, veleszületett gyengeség. Varga Mária, róm. kath., 1 hónapos, ránggörcs. Polák Ferencz, róm. kath., 39 éves, m. kir. csendör törzsőrmester, szivszélhüdés. Farádi Szabó István, róm. kath., 56 éves, földm. napsz., szivhüdés. Magda Károlyné Feuermann Mária, róm. kath., 40 éves, genyvérüség méh körüli lob következtében. Klein Gáspár, róm. kath., 21 éves, kőfaragó-segéd, tüdővész. Tóth Istvánné Kis Mária, ev. ref., 50 éves, sárbogárdi lakos, kimerülés.

III. Házasságkötés.

A fent jelzett idő alatt 2 volt.

IV. Kihirdetések.

Lichtnekker Ferencz pékmesternek segitő családtagja, Székesfejérvár és Radovits Ilona, Iszka-Szent-György. — Farkas Ignácz d. vasuti napszámos és Varga Erzsébet, Székesfejérvár. Horovitz Károly szobafestő és Mautner Hermin Háni varrónő, Nagy Kanizsa.

Alapittatott 1865.

Ifj. SCHAUMANN JÓZSEF

ARANYOZÓ, MÁRVANYOZÓ, TEMPLOMDISZITŐ, TÜKÖR, KÉPKERET RAKTARA

SZÉKESFEHÉRVÁROTT,

Barátok uj épületében.

Elvállal mindennemü aranyozást és diszitést, ugymint: Templomok, Salonok, Kávéházak, Disztermek Aranyozását festését és Plasztikai Diszitését.

Jégkihordás megkezdése.

Előjegyeztetni lehet:

Lichtneckert József

füszerkereskedésében.

SZÁMMER IMRE

KÖNYVNYOMDÁJA SZÉKESFEJÉRVÁR.

ELVÁLLAL MINDENNEMÜ KÖNYVNYOMTATÓ ÉS KÖNYVKÖTŐ MUNKÁK KÉSZITÉSÉT IZLÉSES KIÁLLITÁSSAL, JUTÁNYOS ÁRON.

AJÁNLJA DÚSAN FELSZERELT RAKTÁRÁT IRODAI, FOGALMAZÓ, LEVÉL ÉS CSOMAGOLÓ PAPIROKBAN.

KÉSZLETBEN TART MINDENNEMÜ NYOMTATVÁNYT ÜGYVÉDEK, SZOLGABIRÓSÁGOK, KÖZSÉGEK, EGYHAZAK STB. RÉSZÉRE.

BÁSTYA-UTCZA 9. SZ. || || || || TELEFON 99.

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntetve:

Szeged 1876. — Székesfejérvár 1879. — Deés 1879. Budapest 1885. és 1896.

Magyarország legrégibb egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda

József főherczeg és Klotild főherczegasszony ő császári és királyi fenségeinek udvari szállitója

BUDAPEST, Váczi-utcza 15-ik szám.

Alapittatott 1863-ik évben.

Elismert, megbizhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dúsan felszerelt

egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat

a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

pluviale, dalmatika és ornátusokat.

Egyházi és társulati lobogókat.

Tüzoltó, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalegyleti és temetkezési egyleti zászlókat.

Szent szobrokat, csillárokat, ciboriumokat és kelyheket.

Fali- és oltár-gyertyatartókat és oltárlámpákat.

Monstranciákat, stáció-képeket, oltárokat, úrkoporsókat stb.

Régi ruhák javitását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-gyertyatartók megezüstözését vagy megaranyozását elvállalom és olcsón készitem el.

Nagy választék arany-, ezüst- és selyem-himzésekben, valamint himzett egyházi ruhákban.

Képes árjegyzéket és költségvetést kivánatra bérmentve küldök.

Mühimzés.

Templom és kápolna-berendezések.

Egyházi ruhák és fehérnemüek.

00000281

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.

(saját házában.)

Aranyermekkel kitüntetve.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mézben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilónkint 15 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

7726/1901.

Pályázati hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatóságánál üresedésben levő állatorvosi állásra, mely 800 korona évi törzsfizetéssel, nyugdijigénynyel, a hatóságilag megállapitott díjak szedésének élvezetével s magán gyakorlat folytathatásával van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint kellőleg felszerelt, különösen pedig minősitvényöket s életkorukat igazoló okmányaikkal ellátott kérvényeiket folyó évi május 20-ig bezárólag a tanácsi iktató hivatalba adják be.

Pályázati feltételül kiköttetik még, hogy az illető köteles a husvágási szemlén és állatvásári szemlén kivül a gyepmesteri telepen előforduló állategészségügyi szakteendőket díjtalanul teljesiteni, az első foku állategészségügyi hatóság megbizásából hivatalos szakértői vizsgálatokat tartani s szakvéleményeket adni.

Fenti állás élethosszíglani főispáni kinevezés utján fog betöltetni.

Székesfehérvár, 1901. évi április hó 29-én.

Havranek József,
polgármester.

Gyüjtsünk HASZNÁLT BÉLYEGEKET!!

bármely országból való és bármely nemü, még ha egészen közönséges is. A czél: szegény gyermekeknek papokká való nevelése. Jutalmul emléktárgyakat adok, rózsafüzéreket, sz. Antal prágai Jézus képeket. A küldeményeket és esetleges kérdezősködéseket méltóztassék **Bregenzbe Voralberg Burean, Betlehem** intézni.

Többször kitüntetve!

Asztalos szakmába vágó megrendelést elfogad

NAGY JÓZSEF

SZÉCHENYI-UTCZA 24. SZ.

Készen kapható: Nyaraló vagy gyermekszobába, esetleg előszobában alkalmazható fehér fényezett szekrények s 16 személyre ebédlő s egyéb butorok.

VÉGH GYULA

szobafestő, mázoló

Kossuth-utcza 15. (Györy-ház.)

Elfogad:

Czim-, szoba-, kép-, templom- és oltárfestés', valamint mázoló s krétarajz munkát.

!!! Legujabb secessió minták dús !!!
választékban.

Éremmel kitüntetve!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos butorraktára

SZÉKESFEJÉRVÁROTT,

Kossuth-utcza 11. szám.

Ajánja saját készitményü asztalos és kárpitos butormunkákkal dúsan berendezett üzletét, hol mindennemü asztalos és kárpitos munkák gyorsan és pontosan elkészittetnek,

jutányos áron.

Első magyar varrógép és kerékpár-gyár részvénytársaság. Budapest.

Ajánlják hazai gyártmányu **Adria, karikahajós Singer, Wheeler Wilson, Howe** stb.-féle saját készitményü

varrógépeiket és kerékpárait

a legjutányosabb árak mellett. — Nagy raktár minden néven nevezendő varrógép és kerékpár alkatrészekben. — Ajánlják továbbá teljesen berendezett javitó műhelyüket, hol mindennemü varrógép és kerékpár javitások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vezérképviselet **Márkus Simon özvegye és fia**

czégnél, Székesfejérvárott, Nádor- és Rózsa-utcza sarkán a cziszterczíták templomával szemben.

Egy pohár sör 9 kr. — Egy korsó sör 13 kr.

Egy pohár sör 9 kr. Egy korsó sör 13 kr.

Sör

Legjobb Dréher-féle sörök kimérése.

Naponta friss csapolás.

KOSTYELIK JÓZSEF

VENDÉGLŐJÉBEN (KOSSUTH-UTCZA 3. SZ.)

Friss reggeli a legnagyobb választékban.

Kitünő fejérvári borok.

Egy pohár sör 9 kr. — Egy korsó sör 13 kr.

Nélkülözhetlen és felülmulhatlan hatása elmaradhatlan.

Világczikkek, kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbizhatóbb, legjobb az egész világon hirneves és legkeresetebb háziszerek a

Thierry A.-féle balzsamok

felülmulhatlan minden **mell, tüdő,** máj, gyomor és minden belső betegségben. Külsőleg leghatásosabb **sebgyógyitószer.**

Valódi csakis a minden államban registrált zöldszinü **apácza védjegygyel** és záró-kuppal belesajtolt: **Allein echt** czimmel. Kimutatható évi gyártás 6 millio palaczk. — Postán küldve 12 kicsiny vagy 6 kettős palaczk **4 korona.** — Egy próba palaczk prospektussal és a világ minden országban lévő raktárak jegyzékével együtt **1 korona 20 fillér. — Szétküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik.**

Thierry A. centifolia kenőcse

(neve csodabalzsam) eddig el nem ért összehuzó erővel és gyógyhatással! A műtéteket legtöbbnyire fölöslegessé teszi. Ezzel a kenőcscsel egy már 14 éves gyógyithatatlannak tartott csontszú, sőt legujabban egy 22 éves sulyos rákszerü bajt gyógyitottak meg! Hatása antyseptikus és gyors enyhülést, lehütést és teljes gyógyulást hoz mindennemü gyuladásoknál és sebeknél. Puhitólag és eloszlatólag hat és eltávolit biztosan bárminemü akármilyen mélyen behatolt idegen testet. **Egy tégely** bérmentesen **1 kor. 80 fillér** csakis az összeg előleges beküldése mellett. Nagyobb megrendeléseknél olcsóbb.

Kimutatható évi gyártás 100.000 tégely. Mindkét szerről egész levéltára áll betekintésre a világ minden országából beérkezett eredeti bizonyitványokon. — Kerüljük az utánzatokat és ügyeljünk a minden tégelyen beégetett czégre: **Apotheke zum Schutz engel des A. Thierry.** Ahol raktár nincs, ne hagyjuk magunkat hamisitványok vagy állitólag hasonló értékü készitmények vételére rábeszélni, hanem, **rendeljünk közvetlen és czimezzük azt:**

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK IN PREGRADA bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az oszt. cs. és kir. áll. hivatalnokok szöv. szállitója. Contractor of the War-Office and the Admiralty London.

Kapható: Török József gyógyszertárában Budapesten, Király-utcza 12.

Nyomatott Számmer Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejérvárott.

00000284